

TALOUSARVIO 2022

KASVATUS JA OPPIMINEN TOIMIALA

13 Kasvatus ja oppiminen toimiala yhteensä

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	33 795	34 665	32 840	33 303	33 802	34 309
TOIMINTAKULUT	-459 206	-480 156	-494 676	-498 194	-508 158	-518 321
TOIMINTAKATE	-425 411	-445 492	-461 836	-464 891	-474 355	-484 012

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on opetuslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen sekä ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista, joihin kuuluvat opiskeluhuollon ja talous- ja hallintopalveluiden yksiköt.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat väestönkasvu ja monikulttuurisen väestön osuuden kasvu, hyvinvointierojen kasvu, segregaatian jatkuminen, polarisoituminen, henkilöstön saatavuuden haasteet, SOTE-uudistus, koronan pitkäaikaisvaikutukset ja palveluiden kehittämisen tarve.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2021–2031 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2031 mennessä 3531 lapsella. Kasvu vastaa 15–20 uutta päiväkotia. Suurin kasvu vuoteen 2031 mennessä kohdistuu Kivistön (1298), Myyrmäen (685) ja Tikkurilan (641) suuralueille. Aviapoliksen suuralueella tapahtuu nopeita muutoksia, ennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä lastenmäärä pienenee 91 lapsella kun taas vuoteen 2031 mennessä lasten määrä kasvaa 583 lapsella, Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin kasvaa 791 lapsella. Vieraskielisten varhaiskasvatusikäisten osuus vuoteen 2030 mennessä on 34 prosenttia.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2021–2031 mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2031 mennessä 537 oppilaalla, joista alakouluikäisten määrä vähenee 59 oppilaalla

ja yläkouluikäisten määrä kasvaa 596 oppilaalla. Suurimpia kasvualueita ovat Kivistö (763), Tikkurila (524) ja Myyrmäki (375). 7–15-vuotiaiden määrä ennustetaan vähenevän Korson (-374) ja Aviapoliksen (-344) suuralueilla. Vieraskielisten perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 2139 oppilaalla ja vuoteen 2030 mennessä osuus on 37 prosenttia.

16–18-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa kaikilla suuralueilla vuoteen 2031 mennessä 1439 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Myyrmäki (348) ja Kivistö (308). Vieraskielisten nuorten osuus vuonna 2030 arvioidaan olevan 33 prosenttia.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Yhtenä tavoitteena on, että oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat, yhteistyössä toteutetut, väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret ja että kaikki perusopetuksen päättäneet ovat jatkaneet opintoja toisella asteella tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa.

Eriarvoistumisen estämiseksi rakennetaan kaupunkitasoinen ohjelma alueellisen eriarvoisuuden ehkäisemiseksi ja lisäksi tavoitteena on saada ammatillisen koulutuksen negatiivinen keskeyttämisprosentti vähentymään neljännes perustutkintokoulutuksessa alle 20-v opiskelijoiden osalta.

Toimialan keskeisenä tavoitteena on torjua koulukiusaamista ja väkivaltaa sekä lisätä hyvinvointia. Kiusaamisen ja väkivallan estämiseen panostetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja lisäämällä, sekä panostamalla yhteistyöhön alueen muiden toimijoiden, kuten sosiaali- ja nuorisotyön ja poliisin kanssa. Toimintamallia pilotoidaan eri alueilla ja tulokset raportoidaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle vuoden 2022 loppuun mennessä. Oppilaitoksissa kiinnitetään erityistä huomiota myös yksinäisyyden torjuntaan.

Vantaalla käytössä oleva Kohti ilmastovastuullista ruokailua -ruokalistaa kehitetään entistä ympäristöystävällisemmäksi tavoitteena pienentää sen aiheuttamaa hiilijalanjälkeä.

Kaupungin taloutta ja elinvoimaa vahvistetaan vantaalaisen työelämän vaatimuksiin vastaavalla ammatillisella koulutuksella ja suunnitelmalla IB-jatkumon toteuttamisesta osana oppimiskampusta. Lisäksi vahvistetaan työelämäpainotteista opetusta sekä yrittäjyyskasvatusta.

Kukoistavat kaupunkikeskukset painopisteen pilottina on luoda yhteispalvelusuunnitelma yhdessä kuntalaisten kanssa palvelumuotoilua hyödyntäen. Erityisesti vahvistetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä sekä oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston välistä yhteistyötä. Aukkaiden hyvinvointia edistetään kehittämällä kunnan palveluja asiakaskeskeisesti toimialarajat ylittäen ja kehittämällä kieli- ja kulttuuritietoisuutta henkilöstön täydennyskoulutuksella. Lisäksi Kunta10 -tuloksen pohjalta panostetaan korontilanteesta kuormittuneen henkilöstön tukemiseen ja työssäjaksamiseen.

Vuoden 2021 laadunarvioinneista (LAAVA) nousi toimialatasoisena kehittämiskohteena esille palautejärjestelmän sekä viestinnän toimintamallien kehittäminen. Palautejärjestelmän uudistamisella 2022 tavoitellaan systemaattisuutta sekä parempaa asiakasymmärrystä. Vuonna 2021 yksi toimialan keskeisistä kehittämisalueista oli viestinnän ja osallisuuden kehittäminen. Tuolloin viestinnän henkilöstöresursseja lisättiin tavoitteellisesti. Vuonna 2022 vahvistetaan palvelualueiden viestintärakenteita ja sisäisiä viestintäkäytäntöjä. Palvelualueiden yksiköiden viestintävastaavia tullaan kouluttamaan mm. someviestintään samalla aktiiviseen ja oma-aloitteiseen viestintään kannustaen.

Sukupuolitietoisien budjetoinnin kehittämiskohteena on toimialalla oppimisen ja opiskelun tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Sukupuolten välisiä eroja on kouluissa todettu olevan mielenterveyteen sekä kiusaamiseen liittyen. Kyselyn tuloksia hyödynnetään perusopetuksessa ja toisella asteella toiminnan kehittämiseen.

IRTAIN OMAISUUS

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Isoimpina hankintakohteina ovat peruskorjattavan Kilterin koulun kalustaminen sekä Jokiniemen koulun ensimmäisen vaiheen irtaimisto. Päiväkotien osalta irtaimistomäärärahat liittyvät Vapaalan, Lauhatien, Länsimäen ja Koivukylän uudisrakennuksiin, sekä kahdeksaan perusparannuskohteeseen. Määrärahaa on varattu kone- ja laitehankintoihin ja tilojen muutostöihin liittyviin kalustehankintoihin.

13 10 KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTAKULUT	-70	-90	-90	-92	-94	-95
TOIMINTAKATE	-70	-90	-90	-92	-94	-95

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20 YHTEISET PALVELUT

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	178	395	405	381	386	392
TOIMINTAKULUT	-7 980	-10 036	-10 585	-4 513	-4 603	-4 695
TOIMINTAKATE	-7 802	-9 641	-10 180	-4 132	-4 217	-4 303

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, yhteiset toiminnot, yhteiset projektit ja yhteiset palvelut sekä muu koulutus. Yhteiset palvelut jakaantuvat talous- ja hallintopalveluihin ja opiskeluhuoltoyksikköön.

Talous- ja hallintopalvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous- ja laki- ja valmistelupalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat. Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Opiskeluhuollon yksikkö tuottaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset kuraattori- ja psykologipalvelut esiopetukseen, perusopetukseen ja toiselle asteelle. Lisäksi varhaiskasvatuksessa työskentelee kolme psykologia ja neljä kuraattoria antaen palveluita osalle päiväkodeista. Kuraattorien ja psykologien työ koostuu sekä yhteisöllisestä että yksilökohtaisesta opiskeluhuoltotyöstä. Yksikkö osallistuu myös lasten ja nuorten palvelujen koordinointiin osana kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet tekstinä

Kehitetään sisäisiä prosesseja ja työnjakoa palvelualueiden kanssa. Viestintätiimin ja palvelualueiden viestintäyhdyshenkilöiden sekä yksiköiden viestintävastaavien vastuut ja

rakenteet selkiytetään. Henkilöstöä kannustetaan aktiiviseen viestintään ja näin samalla vahvistetaan työnantajamielikuvaa.

Datavisio valmistuu ja määrittää jatkossa tiedolla johtamisen perusteet ja vastuut toimialalla. Tiedolla johtamisen työvälineiden aktiivista käyttöä edistetään toimialalla. Digivisio valmistuu ja määrittää jatkossa tieto- ja viestintäteknologisen toiminnan ja kehittämisen toimialalla.

Opiskeluhuollon yksikkö laatii koko yksikköä koskevan strategian alkuvuodesta 2022 kaupungin ja toimialan strategian pohjalta. Opiskeluhuollon palvelujen kehittämisessä painottuu vuonna 2022 erityisesti lasten, nuorten ja aikuisopiskelijoiden mielenterveyden tukeminen lyhytterapeuttisin menetelmin, yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen, vanhemmuuden tukeminen ja työntekijöiden työhyvinvoinnin tukeminen. Koronan aiheuttamaan tuen tarpeeseen vastataan yhdessä kasvatus- ja opetustoimen muun henkilökunnan ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Kuraattorien ja psykologien työssä vahvistetaan edelleen tiedolla johtamista sekä digitaalisten palvelujen käyttöä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Jatketaan varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän kehittämistoimia ja käyttöönottoa. Digione-hanketta edistetään, laajennetaan ja tuetaan Vantaan kaupungin sisäistä käyttöönottoa. Valmistaudutaan hyvinvointialueen aiheuttamiin muutoksiin. Selvitetään automaattisen päätöksenteon mahdollisuuksia mm. koulukuljetuksiin liittyvässä päätöksenteossa.

Opiskeluhuollossa toimintaympäristön muutosten osalta merkittävimmät ovat eriarvoisuuden lisääntyminen. Eriarvoisuus näkyy vantaalaisten lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointierojen kasvuna. Esimerkiksi mielenterveysongelmat ja perheiden taloudelliset ongelmat ovat lisääntyneet. Lisäksi monet lapset ja nuoret ovat kokeneet koronapandemian heikentäneen hyvinvointiaan.

Vantaalla lasten ja nuorten hyvinvointityön ensisijainen tavoite on lapsi- ja perhelähtöisen toimintakulttuurin kehittäminen (tiedolla johtaminen, lapsivaikutusten arviointi, lapsibudjetointi sekä monialainen yhteinen työ lapsi- ja perhepalveluissa). Vantaan kaupungin osallistuminen UNICEFin lapsiystävällinen kunta -toimintaan tehostaa tätä työskentelyä. Työ käynnistyy täysipainoisesti vuoden 2022 alusta. Myös varhaisen tuen kokonaisuutta arvioidaan kattavammin. Valmistellaan kasvun ja oppimisen varhaisen tuen kehittämishanke, jossa varhaiskasvatus, esiopetus ja alkuopetus yhdessä luovat uuden toimintamallin lapsen varhaiseen tukeen. Tavoitteena pienten lasten oma kasvun ja oppimisen mahdollisimman yhtenäinen nivelvaihe ja tukikokonaisuus.

Kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Siirtoa valmistellaan vuoden 2022 aikana. Psykologi- ja kuraattoritoimintaa kehitetään edelleen vahvassa yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden sekä sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden kanssa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen on yhteinen tavoite.

Valmisteilla on lakimuutos, jossa esitetään, että 1.1.2022 alkaen yhdellä kuraattorilla saa olla maksimissaan 670 opiskelijaa työalueellaan. Tämä tarkoittaisi 12 uuden kuraattorin palkkaamista. Vastaavasti yhdellä psykologilla saisi olla 1.8.2023 alkaen maksimissaan 780 opiskelijaa työalueellaan. Tämä tarkoittaisi 7 uuden psykologin palkkaamista. Näihin sitoviin mitoituksiin on haettu valtion erityisavustusta 1.11.2021 lähtien niin, että omavastuu olisi 30 prosenttia palkkakustannuksista.

Psykologien saatavuudessa on tapahtunut selkeä heikentyminen. Useita psykologivakansseja on ollut täyttämättä pitkiäkin aikoja hakijoiden puuttumisen takia. Tilanteen arvioidaan pahenevan vuonna 2022.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut erillisessä excel-taulukossa.

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	15 413	13 125	12 719	12 910	13 103	13 300
TOIMINTAKULUT	-203 970	-209 620	-213 502	-217 772	-222 127	-226 570
TOIMINTAKATE	-188 557	-196 495	-200 783	-204 862	-209 024	-213 270

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.-2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 25,7 %. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Oppilasmäärän kasvuennuste vuodelle 2022 on 246 peruskoululaista enemmän kuin vuonna 2021.

Suomenkielisiä peruskouluja on vuoden 2022 alussa yhteensä 41. Korson koulu yhdistyy osaksi Leppäkorven koulua, joka muuttuu yhtenäiseksi peruskouluksi (vuosiluokat 1.-9.) 1.8.2021 alkaen ja Keimolanmäen koulu on aloittanut toimintansa 1.8.2021 alkaen.

Valtio on myöntänyt koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen (KOTA-rahoitus) esi- ja perusopetukseen lukuvuodelle 2021-22 yhteensä 4,3 Me (4,9 Me, lukuvuonna 2019-20), josta varhaiskasvatuksen palvelualueen kanssa yhdessä käytetään esi- ja alkuopetuksen yhteisiin toimenpiteisiin 0,4 Me ja 3,9 Me käytetään muualla perusopetuksessa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet tekstinä

Perusopetuksen palvelualue laatii strategian kehittämissuunnitelman kaupungin ja toimialan strategian pohjalta kevätlukukauden 2022 aikana ja alkaa toteuttaa sitä syyslukukaudella 2022. Strategian kehittämissuunnitelmassa huomioidaan yhdenvertaisuus ja sukupuolineutraalius.

Perusopetuksen palvelualueen keskeisiä tavoitteita laadukkaan strategian kehittämissuunnitelman lisäksi ovat oppilaiden tuen ja hyvinvoinnin lisääminen sekä digitaalisen osaamisen vahvistaminen oppilailla ja henkilökunnalla lukuvuonna 2021 - 22.

Lisäksi palvelualue laatii selvityksen siitä, voidaanko koulujen oppilaaksiottoalueita muuttamalla vaikuttaa S2 oppilaiden tasaisempaan jakautumiseen eri koulujen välillä ja näin pyrkiä ehkäisemään segregaatiokehitystä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Korona-epidemian arvioidaan vaikuttavan edelleen vähintään jossain määrin vuoden 2022 opetusjärjestelyihin. Valtio myönsi varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen korona-elpymisavustusta 1,969 milj. euroa, josta esi- ja perusopetuksen osuus on 1,5 milj. euroa (lukuvuonna 2019-2020 avustus 4,2 milj. euroa). Vantaan kaupunginhallituksen 20.9.2021 linjaamassa korona-toipumissuunnitelmassa on Vantaan omaa Korona-elpymismäärärahaa suunnattu esi- ja perusopetukseen 2,68 milj. euroa. Yhteensä vuonna 2022 valtion ja kaupungin panostukset kohdentavat esi- ja perusopetuksen korona-elpymistoimenpiteille yhteensä 3,75 milj. euroa. Rahoituksella lisätään oppilaiden saamaa tukea lisäämällä laaja-alaisia erityisopettajia, resurssiopettajia, koulunkäyntiavustajia, jakotunteja (oppilaat normaalia pienemmissä opetusryhmissä), kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaanohjaajia sekä tukiopetusta.

Valtakunnalliset oppilasarvioinnin muutokset perusopetuksessa tulevat voimaan asteittain lukuvuosina 2020-21 ja 2021-22. Vantaan perusopetuksen oppilasarviointi kehitetään vastaamaan uusia valtakunnallisia ohjeita. Päättöarviointi tehdään uudistetuin valtakunnallisin ohjeistuksin ensimmäisen kerran kevätlukukauden 2022 päättyessä.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut erillisessä excel-taulukossa.

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

13 40 LUKIOT

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	940	561	1 323	1 343	1 363	1 383
TOIMINTAKULUT	-25 851	-26 130	-28 800	-29 376	-29 964	-30 563
TOIMINTAKATE	-24 910	-25 569	-27 477	-28 034	-28 601	-29 180

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä.

Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukioissa tuli 1.8.2021 voimaan uusi opetussuunnitelma, jonka myötä lukiouudistusten mukaista kehittämistyötä jatketaan vuoden 2022 aikana. Kehittämisen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Vuonna 2022 laajennetun oppivelvollisuuden piiriin tulevat vuonna 2006 syntyneet, peruskoulun päättävät opiskelijat.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet tekstinä

Vuonna 2022 lukiokoulutuksen keskeisinä tavoitteina on oppivelvollisuuden laajenemiseen liittyvien käytänteiden suunnittelu ja kehittäminen, kulttuuri- ja kielitietoisuuden lisääminen ja näkyväksi tekeminen sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen.

Oppivelvollisuuden laajenemisen osalta keskitytään yhtenäisten käytänteiden luomiseen ja niiden vakiinnuttamiseen muun muassa opiskelijoiden ohjauksen, opintojen edistymisen seurannan sekä oppivelvollisuuden suorittamisen valvonnan osalta.

Kulttuuri- ja kielitietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista, kehittämällä uusia ratkaisuja S2-opiskelijoiden tukeen ja integroimiseen sekä rakentamalla osana tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta koulutuspolkuja opiskelijoille, joiden suomen kielen taito on heikko.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota arjen kohtaamisiin ja oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen. Etäopetuksen aikana kertyneitä osaamisvajeita paikataan tarjoamalla tukiopetusta, järjestämällä mahdollisuuksia opintojen kertaamiseen, pienryhmäopetukseen sekä erityisopettajan tukeen. Lisäksi edelleen tiivistetään yhteistyötä opiskeluhoillon, opetushenkilöstön ja sosiaali- ja terveystoimen välillä ja kehitetään palveluita ja tukitoimia, joilla vahvistetaan koulutuksen läpäisyä toisen asteen koulutuksessa.

Tavoitteena on myös lisätä työelämä tietoutta, -taitoja ja -yhteistyötä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Väestöennusteiden mukaan lukiokoulutukseen tullaan lähivuosina tarvitsemaan merkittävästi lisää aloituspaikkoja. Tämä edellyttää lukiokoulutuksen palveluverkon suunnitelmallista kehittämistä, jotta kaikille oppivelvollisille voidaan varmistaa opiskelupaikka toisen asteen koulutuksessa.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus aloitetaan elokuussa 2022. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto.

Valtio on myöntänyt koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi lukiokoulutukseen vuosille 2021-2023 avustusta 0,7 milj. euroa. Lisäksi lukiokoulutukseen on suunnattu kaupungin omasta korona-toipumissuunnitelmasta 66 000 euroa.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut erillisessä excel-taulukossa.

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	2 137	1 904	1 904	1 933	1 962	1 991
TOIMINTAKULUT	-35 746	-38 092	-40 412	-41 220	-42 044	-42 885
TOIMINTAKATE	-33 610	-36 188	-38 507	-39 287	-40 082	-40 894

Toiminnan kuvaus

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Toiminnan lähtökohtina ovat oppivelvollisten kouluttaminen, työelämän tarpeet, kysyntälähtöisyys, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja huolehtii oppivelvollisuuden laajentumisen toteuttamisesta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet tekstinä

Tavoitteena on vastata alueen osaamis- ja rekrytointitarpeisiin sekä kehittää työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Varia varmistaa osaltaan kuntakokeilun onnistuneen toteuttamisen.

Työn murros ja pandemia ovat nostaneet esiin tarpeen kehittää uusia oppimisen ohjauksen palveluita, joita ei ole ennakoitu. Myös oppivelvollisuuden laajeneminen edellyttää opiskelijoiden ohjauksen ja opintojen edistymisen seurannan käytänteiden kehittämistä. Tavoitteena on etsiä uusia tapoja varmistaa opintojen loppuun suorittaminen sekä tavoittaa heikossa työtilanteessa tai työttömänä olevia henkilöitä, joille tarjotaan työelämän tarpeista lähteviä koulutus- ja urapolkuja.

Kulttuuri- ja kielitietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista sekä rakentamalla osana tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta koulutuspolkuja opiskelijoille, joiden suomen kielen taito on heikko.

Hyvinvointityössä kiinnitetään huomiota opiskelijan ja opettajan väliseen vuorovaikutukseen sekä opiskeluyhteisön myönteiseen ilmapiiriin. Opettajalla on tärkeä rooli opiskeluhaasteiden havaitsemisessa ja ongelmiin puuttumisessa jo varhaisessa vaiheessa.

Osaamisperusteisen opetuksen ja ohjauksen syventämiseksi Varian tavoitteena on, että kaikissa tutkinnoissa on käytössä monipuoliset oppimisympäristöt, simulaatio-opetusta ja AR/VR-sovellusten käyttöä on lisätty tarkoituksen mukaisesti. Opetus- ja ohjaushenkilöstö osaa hyödyntää oppimisympäristötarjontaa ja sovelluksia pedagogisesti järkevällä tavalla siten, että opiskelijat voivat hankkia osaamista joustavasti omien tarpeidensa mukaisesti.

Toiminnassa tavoitellaan vähintään järjestämisluvan mukaista opiskelijavuosimäärää.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työttömyyden kasvu, työn murros, korona-aika sekä Vantaan osallistuminen kuntakokeiluun vaikuttavat merkittävästi Varian palvelujen kehittämiseen ja suuntaamiseen. Oppijoiden yksilölliset taustat huomioivalla ja työelämälähtöisellä koulutustarjonnalla sekä ohjaus- ja tukipalveluilla vastataan toiminnan muutoksiin.

Talousarviovuoden toiminnassa ja kehittämistyössä tulee näkymään oppivelvollisuuden laajeneminen sekä kulttuuri- ja kielitietoisuuden kehittäminen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut erillisessä excel-taulukossa.

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	14 620	17 971	15 884	16 122	16 364	16 609
TOIMINTAKULUT	-172 991	-182 849	-187 662	-191 415	-195 244	-199 148
TOIMINTAKATE	-158 371	-164 879	-171 778	-175 293	-178 880	-182 539

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä 6-vuotiaille Vantaalla asuville varhaiskasvatusikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja asukaspuistotoimintaa järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien osuutta nostetaan eläköityvien lastenhoitajien vakanssien muutosten myötä. Myös varhaiskasvatuslain mukainen varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävä otetaan käyttöön vaiheittain. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2022 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy samalla tasolla (-22 lasta). Kotihoidon tuella olevien lasten määrä vähentyy edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 194. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2021 alussa 30,1 prosenttia eli lähes kolmasosa. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla.

Varhaiskasvatuslakia ollaan uudistamassa kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuen osalta vuonna 2022. Lakiuudistuksen arvioidaan vahvistavan lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportaisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutoksen myötä päivitetään Vantaan varhaiskasvatuksen kehityksen ja oppimisen tuen linjaukset sekä toimenpideohjelma.

Vantaa valikoitui mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun. Kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Vantaalta kokeilussa on mukana noin 20 % viisivuotiaiden ikäluokasta (500 lasta).

Palvelualueen keskeiset tavoitteet tekstinä

Henkilöstö hyödyntää monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi.

Lasten tunne- ja kaveritaitoja vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.

Kehityksen ja oppimisen tukea toteutetaan päivittyvän lainsäädännön mukaisesti.

Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.

Toimintayksiköiden rinnakkaisjohtamisen ja parijohtamisen konseptit ovat käytössä ja niitä arvioidaan kaikissa toimintayksiköissä vuoden 2022 aikana.

Kehittävä arviointi ja pedagoginen dokumentointi juurrutetaan osaksi vasuprosessin mukaista toimintaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2022 valmistuu kolme uutta kunnallista päiväkotia, Lauhatien päiväkoti Tikkurilaan, Koivukylän päiväkoti Koivukylään ja Länsimäen päiväkoti Hakunilaan. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotij ja perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 548, joista uusia 212. Aikaisemmin investointisuunnitelmassa olleiden Jokiuoman, Patotien ja Ruusupuun päiväkotien valmistuminen siirtyy vuodelle 2023.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2021–2022. Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa, oppimisen tukea ja inklusiivista toimintakulttuuria sekä pedagogista dokumentointia digitaalisia ohjelmistoja hyödyntäen.

Valtion erityisavustuksella 2021–2022 varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tasoitetaan koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutuksia. Vuodelle 2022 valtion korona-avustus varhaiskasvatukselle on 0,4 milj. euroa. Lisäksi kaupungin omasta korona-toipumissuunnitelmasta varhaiskasvatukselle kohdennetaan 0,576 milj. euroa. Tavoitteena on oppimisen, kasvun ja suomi toisena kielenä tukeminen poikkeusolojen jälkeen. Vantaa on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa vuosina 2021–2024. Kokeilun tarkoituksena on lisätä koulutuksellista tasa-arvoa, kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta, selvittää varhaiskasvatuksen ja esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumoi, selvittää perheiden palveluvalintoja sekä saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lapseen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut erillisessä excel-taulukossa.

13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

* 1 000 EUR	TP 2020	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	507	708	606	615	624	634
TOIMINTAKULUT	-12 598	-13 339	-13 625	-13 898	-14 176	-14 459
TOIMINTAKATE	-12 091	-12 631	-13 019	-13 283	-13 551	-13 825

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä.

Palvelualue järjestää päivähoitoikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, joka 31.12.2021 asti toteutuu yhteistyössä varhaiskasvatuksen palvelualueen kanssa. Tammikuusta 2022 alkaen ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen johtotehtävä siirtyy ruotsinkieliselle palvelualueelle. Johtotehtävän siirtyessä palvelualueelle on tarkoitus palkata kehittämispäällikkö. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus on toteutettu palvelualueen perusopetuksen sijasta osana palvelualueen varhaiskasvatusta syksystä 2019 alkaen, mutta kuitenkin edelleen alakoulujen tiloissa. Ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Palvelualueella on kaksi alakoulua (lk.1-6) Dickursby skola ja Mårtensdals skola. Molemmilla kouluilla on sivupisteet. Dickursby skolan sivupiste on Västersundoms skola ja Mårtensdals skolan sivupiste on Kyrkoby skola. Yläkouluja (lk. 7-9) on yksi, Helsinge skola sekä yksi lukio Helsinge gymnasium.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA), joka on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista, alkaa 1.8.2022. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta tullaan järjestämään yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja ammattiopisto Prakticum kanssa.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum.

Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionsskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä.

Vantaan kaupunki kuuluu myös Västra Nylands folkhögskola -nimiseen kuntayhtymään. Kuntayhtymä omistaa ja ylläpitää kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä 2021 alkaen myös opistovuoden oppivelvollisille jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet tekstinä

Ruotsinkielisen palvelualueen strategia pohjautuu toimialan strategiaan. Ruotsinkielisen palvelualueen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset tavoitteet ovat pääasiassa samat kuin suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset tavoitteet.

Palvelualueen omien strategisten tavoitteiden tulee palvella kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, iästä ja asuinalueesta riippumatta. Palvelualueella on kolme keskeistä tavoitetta vuodelle 2022, toiminnan strategiset painopisteet, palvelualueen ruotsinkielinen viestintä ja organisaatorakenne.

Kun palvelualueella luodaan toiminnan strategiset painopisteet vuosille 2022–2025, huomioidaan asiakkaiden vaikutusmahdollisuudet. Asiakaspalautteiden kysymysten laatu ja relevanttius luodaan vaikuttamismahdollisuuksien näkökulmasta.

Vantaan kaupungin ruotsinkielisen viestinnän tulee olla laadukasta, ajantasaista ja sukupuolitietoista. Viestinnän kieliasun tulee olla korrektia sekä rikasta ja informaation tulee olla suunnattu Vantaan ruotsinkielisen väestön arkeen. Viestinnässä ”miksi” näkökulmaa nostetaan vahvemmin esille. Tekstien kääntäminen vaatii kulttuurin huomioimisen sillä palvelualueet eivät ole yhteneväisiä. Tekstejä ei voida kääntää mekaanisesti vaan tekstien kääntäjällä tulisi olla riittävä substanssiosaaminen ja riittävät resurssit ruotsinkieliseen viestintään. Maineen rakentaminen tapahtuu viestinnän kautta, jatketaan hyvän työn näkyväksi tekeminen. Laajennetaan positiivisen sisällön jakamista nykyisen viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Ruotsinkielisen palvelualueen organisaatorakenteen on oltava toimiva osa kasvatuksen ja oppimisen toimialan rakennetta. Jotta palvelualue voi olla tasavertainen yhteistyökumppani, joka voi myös antaa eikä vaan saada, tarvitaan päällikötasoinen työntekijä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaksikielisyysohjelma uusitaan vuoden 2021 aikana niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain.

Pyrimme luomaan ruotsinkielisen kotoutumispolun yhdessä pääkaupunkiseudun eri toimijoiden kanssa, jotta voimme yhdenmukaistaa ruotsinkieliset kotoutumispalvelut. Tällä hetkellä ei ole prosessikuvauksia kotoutumisesta ruotsiksi.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut erillisessä excel-taulukossa.